Št. 239. V Ljubljani, petek dne 28. oktobra 1910. Leto I.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravništvu mesečno K 1·—, z dostavljanjem na dom K 1·20; s pošto celoletno K 18·—, polletno K 9·—, četrtletno K 4·50, mesečno K 1·50. Za inozemstvo celoletno K 28·—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Vojaki volijo.

Na Grškem volijo vojaki res poslance, ker jim daje to pravico ustava. Oni volijo formelno, kot vsi drugi grški državljani in nihče se nad tem ne spodtika, ker je zakon tak, če tudi vzbuja ta zakon marsikake pomisleke, ker vsakemu mora biti jasno, da pri politikujočemu vojaštvu ne more biti posebne discipline.

V avstro-ogrski monarhiji nimajo aktivni vojaki nikjer niti aktivne niti pasivne volilne pravice in vendar bodo volili danes poslance za hrvatski sabor vojaki, poslani za to iz vseh krajev avstro-ogrske monarhije v posamezne volilne okraje na Hrvatskem. Sicer se ti vojaki ne bodo direktno udeležili volitev, pač pa se jih udeležijo indirektno in gotovo se bo močno čutil vpliv njihove udeležbe na voliščih.

Ban Tomašić namreč hoče zmagati, on hoče uničiti hrvatsko-srbsko koalicijo. To je njegova pravica: nihče mu ne bi zameril te želje, ako bi se on naslanjal pri tem na ljudstvo in nihče mu ničesar ne bi očital, ako bi s pomočjo ljudstva svoj cilj tudi dosegel. Ali Ban Tomašić ne stopa v boj proti hrv.-srbski koaliciji z ljudstvom, pač pa stopa istočasno ko hoče pri volitvah premagati hrv.-srbsko koalicijo, tudi v boj proti hrvatskemu in srbskemu ljudstvu.

In za to je poklical na pomoč vojake, ki sicer ne bodo direktno volili poslancev, ali za to bodo s svojimi bajoneti in morda tudi s svinčenkami vplivali na to, da se povsod skrči število opozicijonalnih glasov, samo da bi zmagali kandidati, ki so po godu banu Tomašiću.

Vračajo se Khuenovi časi, ko je pri vsakih volitvah skoraj v vsakem volilnem okraju tekla kri ljudstva, ki je hotelo poslati v sabor može svojega zaupanja. Morda bo tudi danes tekla na Hrvatskem kri, ker tudi ban Tomašić hoče pokazati, da so zakoni v avstro-ogrski monarhiji sploh in na Hrvatskem posebej samo za to, da jih oni, ki imajo moč v rokah — ne respektirajo.

Tudi na Hrvatskem imajo zakon o volilni slobodi. Ta zakon je delo koalicijske vlade, ki je v kratkem času svojega obstanka marsikaj dobrega in koristnega storila. Ali oblasti se delajo, kakor bi tega zakona sploh ne bilo in že do sedaj se je pokazalo, da nimajo opozicijonalne stranke v njem nobene, čisto nobene zaščite. Shodi se zabranjujejo, opozicijonalni kandidati se celo zapirajo, a uradnikom in vsem, ki so količkaj od vlade odvisni, se enostavno zapoveduje, katere kandidate morajo voliti. Ker so volitve javne, si vsak lahko zamisli, kako „slobodni“ bodo vsi ti ljudje pri izvrševanju najlepše državljanske pravice!

Dvestotisoč kron bo veljala hrvatsko blagajno samo vojaška asistenca pri volitvah! Lepa vsota, ki bi se v kaki siromašni deželi lahko bolje in koristnejše porabila. Ali ljudstvo ne mara Tomašića in njegovih kandidatov in za to morajo priti vojaki, da omogočijo Tomašićevo zmago.

Kaj zakoni, kaj ljudske pravice! Tomašićeva volja je najvišji zakon in za to voli danes na Hrvatskem poslance za sabor c. in kr. armada!

Za to pa kličemo, Jugoslovani, po vzoru naših klerikalcev: Živijo Aerenthal, ki vodi tako politiko na slovanskem jugu in živeli njegovi predniki, ki so to politiko inaugurirali!

Bratskemu hrvatskemu in srbskemu narodu želimo, da pri vsem tem zmaga pri današnjih volitvah Aerenthal-Khuenovega eksponenta Tomašiča.

Iz slovenskih krajev.

Iz Gorice. Nemci prodirajo v Gorici. Namen avstrijske vlade je vedno ta, spraviti v službe kolikor največ Nemcev, ki imajo nalogo, širiti nemško misel in nemško moč v naši deželi. V prvi vrsti deluje na to uprava državnih železnic, kjer dobivajo službe zgolj trdi Nemci, ošabni nemški uradniki pa silijo uboge slovenske delavce naj govore tudi med seboj samo nemški. Učna uprava ne dela nič boljši. Dala bo zgraditi lepo telovadnico nemškemu „Schulvereinu“ in je že gotovo, da bodo morali tja hoditi telovadit dijaki iz realke. Telovadni učitelj je neki Nemec, katerega so poklicali v Gorico, kamor importirajo nemške ljudi, kolikor jih le morejo. Na razpolago je bil izboren slovenski telovadni učitelj, toda vlada je preprečila, da bi prišel Slovenec v Gorico na to mesto. Tako najbrže zahteva nemški „Volskrat“, katerega želje so merodajne za vso avstrijsko upravo. Da se bo spravljalo našo srednješolsko mladino telovaditi pod streho „Schulvereina“, to je skrajna predrznost. Namen učne uprave pa je prozoren: Srednješolski dijak v Gorici naj čuti, da se uči pod nemško streho in navzame naj se velikega spoštovanja do vsega, kar je nemško; najbolje seveda, da se kar ponemči. Nemci se širijo svobodno v Gorici v glavnem radi tega, ker laški liberalci, ki danes gospodarijo nad mestom in deželo, kar trepetajo pred Nemci ter ne storijo nobenega koraka proti nemški invaziji. Za goriške razmere uprav značilno pa je dejstvo, da so s temi laškimi liberalci zvezani na življenje in smrt naši dični slovenski klerikalni poslanci, ki s to zvezo nekako sankcijonirajo nemško invazijo, ki je v glavnem naperjena proti Slovencem. Čudna so pota slovenske klerikalne stranke, katerih mi ne moremo umeti. Razne občinske volitve se vrše ravno ob tem času v deželi. Z radostjo opažamo, da prodirajo povsod zmagonosno naprednjaki. To nam daje upanje, da zasije v doglednem času luč spoznanja in pride do preobrata na bolje tudi v goriško deželico.

Splošni pregled.

Bolgarski plani.

Ker se raznim diplomatom in drugim miroljubnim ljudem nikakor ne posreči, da bi pripravili male balkanske države do medsebojne vojne, skuša razno Slovanom naklonjeno časopisje z izmišljenimi pravljicami buditi nezaupanje med posameznimi slovanskimi državami na Balkanu. Posebno pa diši tem listom bolgarsko-srbska sloga in z zavistjo gledajo miren razvoj teh dveh najvažnejših sil na Balkanu, ki se vkljub macedonskemu vprašanju razvijata vzajemno druga ob drugi. Razne presenetljive novice hočejo vedeti o prepirih, ki jih ni in o planih velikosrbskih in velikobolgarskih, ki so morda v fantastičnih glavah kakih sanjačev, ne pa na programu te ali one države. Taka izmišljena pravljica je tudi povest o planih carja Ferdinanda iz l. 1909. O vojni l. 1909. so se pisale knjige, predno se je sploh moglo govoriti o vojni nevarnosti. Tu je prišla aneksija in prijatelji balkanskih narodov so mislili, da je prišel njih čas. Tako je baje v onem kritičnem času tudi bolgarski car Ferdinand imel svoj plan. Ta plan je bil tak: Vojna zaradi aneksije bo uničila srbsko armado, na kar bo bolgarska armada prestopila meje in posedla Srbijo. Avstrija bo zadovoljna, da je dobila dobrega zaveznika, zadovoljila se bo z Bosno in Hercegovino in Srbijo bo prepustila Bolgariji, na kar bi bolgarski car odstavil srbsko kraljevsko rodbino in zavladal kot srbsko-bolgarski car. Kot tak bi postal močen in bi v zvezi z velevlastmi vladal na Balkanu tako, kakor bi bilo ugodno bližnjim sosedom. Plan, kakor se vidi, ni napačen in je bil celo mogoč. Todo žali bog do vojne ni prišlo in plan je bil odveč. Da pa bi Srbi vedeli, kake plane imajo z njimi njih krvni bratje in vzhodni sosedi Bolgari, so nemški listi sedaj razkrili ta plan. Sicer je prepozno — vendar morda izpolni svoj namen, ker so male države rade ljubosumne druga na drugo. Dobro je pri tem le to, da takim pravljicam danes nihče ne verjame, ker se le preveč pozna njih namen.

Tiskovna svoboda v Srbiji.

Znano je, da je v malokateri državi tako velika tiskovna svoboda, kakor v Srbiji. Minister notranjih zadev Protić je podal ministrskemu svetu predlogo, po kateri naj bi se tiskovna svoboda omejila. Odgovorni uredniki zapadejo denarni globi, ako njih list greši zoper tiskovni zakon. Odloča v tej zadevi sodnik.

Nemški cesar v Bruselju.

Za prihod nemškega cesarja v Bruselj so se pripravljale velike demonstracije od strani soc. demokracije. Mirnejši elementi delavske stranke so bili za to, da se priredi samo manifestačno zborovanje in med ljudstvo pa naj bi se delili letaki, ki naj bi množice svarili pred despotizmom monarhov s posebnim ozirom na nemškega cesarja, ki ob vsaki priliki govori zoper socijalne demokrate. Delavstvo se je v tem razdelilo v dva dela in ni enotno postopalo. Zato časopisje poroča o veličastnem sprejemu nemškega cesarja v Bruselju. Mesto je bilo sicer po vseh ulicah zastraženo z vojaki, kakor da je obsedno stanje. Na ta način množice niso mogle na glavne ulice in so bili posamezni demonstrantje takoj aretirani. Na tak način se seveda lahko vrši veličasten vsprejem.

Burna seja francoske zbornice.

Francoska komora je imela skupno sejo, v kateri se je govorilo o zadnji železničarski stavki. Vse galerije so bile napolnjene. Središče vse pozornosti in vseh napadov je bil ministrski predsednik Briand. Briand je opravičeval svoje postopanje s tem, da delavstvo ni uprizorilo stavke zaradi gmotnih vprašanj, ampak da je bilo nahujskano od neke organizacije, katere namen je razbiti državo in jo uničiti. Ta sabotažna organizacija hoče izrabljati delavstvo v svoje namene in vladi so znani nje voditelji. Ko so socijalisti vprašali po imenih teh voditeljev, je odgovoril Briand: „Morda bodete preje za nje zvedeli, nego vam je ljubo“. Nato je dokazoval Briand, da je rabil v boju zoper stavko samo zakonita sredstva in je delal v korist skupne blaginje. — Nemirna galerija ni mogla prekričati opravičenih besed, katerim je pritrdila tudi zbornica.

Hrvaški ban v Budimpešti.

Ban Tomašić, ki kandidira pri sedanjih volitvah, je bil te dni pri Khuenu v Pešti na konferenci.

Deželni zbor kranjski.

Včerajšnja seja, ki se je začela ob 3. uri popoldan in je trajala dosti pozno v noč, ni ponujala nič posebnega in oni, ki prihajajo na galerijo za to, da bi poslušali živahne politične debate in se naslajali ob raznih duhovitih in neduhovitih opazkah, so morali biti razočarani in zato so bile galerije kmalu prazne.

Dnevni red je bil preobilen za eno samo sejo in je obsegal samo razne peticije, računske sklepe, poročila raznih odsekov in nekaj samostojnih predlogov. Važnejša je bila zadnja točka (o predlogu finančnega odseka glede provizoričnega pobiranja deželnih doklad l. 1911), ali ta točka ni prišla v včerajšnji seji na vrsto.

Posamezne točke dnevnega reda so se reševale večinoma brez debate in predlogi

---

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. [139]

Cezar in Lukrecija sta bila bleda kakor zid. Danes sta prvikrat v življenju slišala očeta govoriti tako jasno o svojih načrtih. In prvikrat se jima je odkrivala vsa tragična veličina starčevih misli.

On je torej sanjal o tem, da bi ustanovil dinastijo Borgijcev! In je sanjal o tem, da bi spravil Italijo pod žezlo svojega sina, preden umre! . . .“

Drama, ki se je že leta in leta razigravala v Vatikanu, se jima je pokazala v vsej svoji grozotnosti in v vsej svoji orjaški krasoti. Razumela sta zdaj vse, česar dotlej še nista mogla pojmiti; silna luč je bila posvetila v temne kote papeževega življenja. Zdaj sta razumela, zakaj je padlo toliko glav, in zakaj je moralo celo v lastni rodbini poginiti od železa ali od strupa vse, karkoli je utegnilo kedaj tvoriti zapreko.

Cezar je z naglim pogledom svoje misli premotril vse, kar je še stalo v Italiji pokoncu. In videl se je samega . . . Samega — višjega od vseh drugih, za glavo višjega od vseh! Samega — gospodarja Rima in Romagne, molečega takorekoč iz gromade stoinsto krvavih žrtev, kakor nalašč naznačenega za krono — ali za umor. Razumel je! . . .

Njegov oče je bil napravil okrog njega prostora! Oče je bil odstranil celo Francesca, da bi bil on sam in bi se nobena oblast ne mogla spustiti v tekmo z njegovo — da bi bil on, Cezar, kralj! Tudi Lukrecija je zdaj razumela. In v zamišljenosti, z neizpremenjenim obličjem, je zamrmrala sama sebi:

„Videli bomo, kdo bo kralj! . . .“

Kajti tudi ona je hrepenela po oblasti. In to oblast je hotela imeti samo zase! Tudi ona je hotela ustvariti kraljestvo, dvigniti nekoga iz njegove ničeve siromašnosti, da bi jo napravil za kraljico — in ostati potem nemara sama vladarica vesoljne Italije, ko bi bila umorila tistega, ki jo je imel venčati s kraljevsko krono!

Cezarjevo lice pa je zažarelo v škrlatnem valu.

„Kaj je treba storiti v ta namen, oče moj?“ je vzkliknil vročično, že zdaj ves pijan svoje bodoče neomejene oblasti. „Govorite! Ukazujte! Nikdar se mi še niste zdeli tako veliki kakor danes! . . .“

„To, kar je treba!“ je dejal stari Borgia. „Pred vsem bodi zmagovalec!“

„To bom!“

„Polasti se modrasjega gnezda, ki mu pravijo Monteforte!“

„Polastim se ga!“

„Razruši to staro trdnjavo, uniči grofijo rodbine Alma, požgi njihove vasi, opustoši njih polja, pribij glavo grofa Alma na križ, ki ga postaviš vrhu razvalin njegove prestolnice — z eno besedo, postavi veličasten zgled, zastrupi vso Italijo z grozo in trepetom — ah, Cezar, tak zgled postavi, da bo strašno molčanje leglo na vesoljni svet in da si v trenotku, ko ti položiš krono na glavo, v trenotku, ko te jaz posvetim za kralja Italije, narodi ležeči v prahu na obrazih niti ne bodo upali dvigniti oči do slovesnega dejanja, ki se bo vršilo, ko bo Borgijec zagrabil oblast, ki jo zapusti svojim otrokom z nalogo, da povečajo dedščino podedovano po meni, Rodrigu Borgia, dokler ne bo ves svet kraljestvo borgijske krone! . . .“

Cezar, ves besen od teh velikolepnih slik, ki jih je ustvarjal papež s tragično slovesnostjo svojih gest, je kriknil:

„Ta zgled bom postavil, oče! . . . Ko pride jesen, hočem sejati žito na razvalinah Monteforta . . . Niti eden izmed vseh, ki so se združili, da bi se borili proti nam, mi ne sme uiti. Ne enega križa, da pribijem nanj izdajalčevo glavo — postavil bom deset križev, sto križev, tisoč križev! Bodite mirni, oče: to bo strašno! . . .“

V tem trenotku ga je prekinila Lukrecija s svojim porogljivim glasom:

„Kaj pa napraviš takrat s svojo sladko Beatrice?“

Cezarjev obraz se je spačil v izrazu divjega sovraštva.

„Oh, z njo!“ je zarenčal. „Ona je kriva udarcev, ki nas zadevajo! Ona je, ki hujska vso Italijo k uporu proti nam! . . . Gorje ji! . . .“

„Po tem takem, bratec, je ne ljubiš več?“

„Ljubim jo bolj nego sem jo ljubil kdaj v svojem življenju. Zaradi nje so moje noči brez spanja, zaradi nje je zapustila mojega duha tista bistrost, ki mi je dajala presenečati sovražnika . . . Zaradi nje sem strašno trpel in še trpim neizrekljive muke . . . Toda moja ljubezen in sovraštvo hodita roko v roki. Moje maščevanje bo zagotovilo utešenje te peklenske strasti, ki je ne morem krotiti . . . Kadar pokoljem njene branitelje, pribijem njenega očeta na križ in napravim iz njenega mesta krvavo razvalino, takrat si vzamem njo. In moja ljubezen jo bo zadela, kakor najhujše osramočenje.“

„Vrlo, bratec! Vendar sva se našla!“ je dejala Lukrecija z mračnim glasom. „Toda pazi, prestolnica grofa Alma se bo krepko branila! . . .“ (Dalje.)

poročevalcev so se sprejemali brez sprememb. Pri predlogu o podržavljenju okrajnih šolskih nadzornikov sta bili sprejeti tudi naslednji dve resoluciji poslanca Gangla:

1. Deželni zbor skleni: Visoka vlada se pozivlja, da da vsakemu okrajnemu šolskemu nadzorniku na razpolago pisarniško moč, da se more vsak nadzornik popolnoma posvetiti samo svojemu nadzorovalnemu poslu in da mu ne bo treba večine časa žrtvovati pisarniškim opravilom.

2. Deželni zbor skleni: Visoka vlada se ponovno pozivlja, naj prispeva k vzdrževanju ljudskega šolstva, oziroma k plačam ljudskošolskega učiteljstva vsaj 50 %.

Obe rezoluciji sta bili dobro utemeljeni in za sprejetje so glasovali vsi poslanci brez razlike strank.

Tudi pri poročilu finančnega odseka (poročevalec dr. Žitnik) o uvedbi davščine od prirastka na vrednosti nepremičnin se je razvila debata, ki sta se je udeležila posebno dr. Triller in dr. Lampe, a govoril je tudi — dr. Eger. Sprejet je bil predlog odsekovega poročevalca.

Dnevne vesti.

Počasi, počasi. Neki bivši ljubljanski občinski svetnik, ki je zelo vnet v svojem boju zoper „Jutro“ in zoper mladine, ima svojo hčerko v nemški šoli. Priporočali bi mu, da naj poskrbi za pravo narodno vzgojo doma, mi pa bomo skrbeli za vzgojo onih, ki bodo volili take može, kateri tudi v svoji družini izpolnjujejo svojo narodno dolžnost.

Kristusovi rablji. Župnik Kocjančič v Mirni na Dolenjskem ima strašno hud jezik in misli, da sme delati s kmeti kar hoče. Dne 25. t. m. je v svoji govorniški vnemi imenoval gotove župljane „one rablje, ki so Kristusa križali in so jih Mirenčani vzeli v svoje okrilje, da trpinčijo sedaj njega kot božjega namestnika.“ Radi te javne žalitve in pa, da protestirajo proti vednemu zlorabljanju lece od strani duhovnikov, so trije župljani vložili proti srboritemu župniku pri sodišču v Trebnjem tožbo. Tega se je župnik Kocjančič, ki je bil radi svojega prehudega jezika že večkrat predkaznovan, tako ustrašil, da se je s tožitelji takoj poravnal in sicer pod temi pogoji: Plačati mora tekom 14 dni naprednemu gasilnemu društvu v Mirni 200 K in vrh tega še vse sodnijske stroške. Dalje se je moral zavezati, da potom občinskega sluge in sicer na lastne stroške prekliče vse razžaljive besede, ki je spregovoril raz leco proti župljanom vasi Mirne. Tako postopanje in uspeh mirenskih mož, naj bi bilo v svarilo vsem župnikom Kocjančičevega kalibra ter v poduk in posnemanje vsem onim župljanom, ki molče trpe pod ozmerjevalnim sistemom raznih bojevitih božjih namestnikov. Naše kmetsko ljudstvo je predobro in še nepokvarjeno in vrh tega dela župnikom in kaplanom še tlako, za plačilo je pa župnik javno sramoti na prižnici. Kmetje, zganite se in otresite se vendar enkrat klerikalnega jarma.

Z južnega kolodvora. Z naših železnic in kolodvorov nam prihajajo vedno pritožbe od strani občinstva. Danes pa moramo opozoriti na postopanje poduradnika pri oddelku za brzovozno blago napram uslužbencem. Predvčerajšnjim je postopal ta gospod nasproti uslužbencu, ki je že več let v službi in vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, na tak način, da ga ne more opravičiti nobena inštanca. Zaradi tega ker je delavec govoril resnico in se je opravičeval napram njemu zaradi očitanja, ki je bilo neopravičeno, je ta gospod v blaženi nemščini grmel nad uslužbencem, kakor da je on edini gospodar na kolodvoru; nazadnje je pokazal svojo oliko s tem, da je prijel delavca za prsi in ga začel suvati tako, da mu je potrgal gumbe pri suknji in potem ga je hotel še klofutati. Tako postopanje kaže le surovost in ne more buditi med delavci nikakega spoštovanja do uradnikov. Ako delavec stori svojo dolžnost, ne zasluži s tem, da bi ga poduradniki pretepali, to tem manj, ker takega postopanja ne določa nikak reglement v nobenem jeziku. Ako bomo zopet slišali o surovostih, jih bomo zabeležili z imeni.

Limfabrika. Nikomur, ki je kdaj hodil okoli limfabrike, še ni prišlo na misel, da se nahaja v deželi najlepših parfumov. Smrad okoli limfabrike je bil vedno tak, da je prišel celo v pregovor: smrdi, kakor v limfabriki. Iz te limfabrike pa se izteka grda umazana in smrdljiva voda proti Zeleni jami in od tam dalje po poti proti človeškim stanovanjem. Ker voda nima prostega odtoka, se razgublja v zemljo in prihaja v kleti sosednih hiš in v razne podzemske shrambe. Misliti si moramo, kako je to higijenično. Zato so se prebivalci pritožili na magistratu in je prišla komisija na lice mesta. Toda ravnateljstvo je vedelo, da pride komisija, zato se ni smelo tisti dan nikake vode izlivati v oni jarek, kakor po navadi in komisija je našla vse v redu in se je čudila, kaj hočejo bližnji prebivalci s svojo sitnostjo. Ko pa je komisija odšla, je bil tudi strah za petami in — voda je zopet tekla, koder je hotela. Komisija seveda v kleti ni pogledala. Treba bo torej zopet ogleda in sicer naj se izvrši tako, da bo komisija eventuelno mestni fizikat našel stvar, kakor je, ne pa kakor jo pokažejo oni, ki se pripravijo s primernimi zapovedmi, katere veljajo samo za ogledni dan. Opozarjamo mestni fizikat na ta nedostatek in na pritožbe.

Iz Trsta smo prejeli od zanesljive strani naslednje vrstice: Povodom dveh notic v št. 234 „Jutra“ o tukajšnji „Slovanski knjigarni“ Josipa Gorenjca vam sporočam, da je to strogo narodna knjigarna, v katerih zmanjka narodnih kolekov samo v slučaju, da jih kupi kdo večjo količino. V takem slučaju naroči g. Gorenjec takoj nove koleke, ali zna se zgoditi, da jih res nima v zalogi, dokler se naročilo ne izvrši; to trpi pa k večjemu kaka dva dni. Slovenski koledarji so pa pač dražji od italijanskih, ki se tiskajo v večjih množinah. Sicer pa je najboljši dokaz zato, da je „Slovanska knjigarna“ strogo narodno dejstvo, da je Italijanom trn v peti in da ji tudi magistrat nagaja kolikor le more. — Sprejemamo te vrstice drage volje v naš list, ker nas veseli, da očitanja niso bila osnovana.

Hribarjev gaj. „Prosvetno in politično društvo za Krakovo in Trnovo“ je dalo krstiti bivšemu županu Hribarju na čast nek prostor pri Koleziji za „Hribarjev gaj“. Predsednik društva učitelj Sič je pa dal napraviti veliko tablo, ki nosi na belem polji črn napis gornjega imena. Prostor je majhen in za veselice pretesen.

Ljubljansko pokopališče pri Sv. Križu še nima svoje mrtvašnice! Ali je to zanikrnost dotičnih faktorjev, ki jo imajo dati zgraditi ali brezbrižnost, je vseeno. Vsaka kmetska vas ima na pokopališču predpisano mrtvašnico, Ljubljana, glavno mesto, pa je brez nje. In tako vidimo nositi mrtve najprej v staro mrtvašnico k Sv. Krištofu, od tam pa še le po večnih ovinkih na novo pokopališče. To je red, da bi se ga cigan sramoval!

Zastraženi Vsi svetniki. Baron Schwarz in njegov policijski svetovalec Pertot nameravata za praznik Vseh svetnikov poklicati zopet tropo žandarjev v Ljubljano. G. Černe, nikar se po nepotrebnem preveč ne razburjajte. Sicer bi bil pa že zadnji čas, da bi baron Bienerth zapodil barona Schwarza v penzijon — „Domizil Ober-Tirol“!

Umrl je včeraj zjutraj v Ljubljani meščan in brivec gosp. J. N. Boltauzer. Vrlemu narodnjaku bodi časten spomin!

Letošnja vinska trgatev na Dolenjskem je bila nenavadno slaba. Vinogradniki so dobili letos komaj eno četrtino lanskega pridelka, toda kakovost vina je bistveno veliko boljša, kakor lansko leto. Prodaja vina se je že pričela, ker se je oglasilo nebroj kupcev. Vsled slabe letine je cena vina letos nenavadno visoka in se giblje med 44 do 56 vin. za liter.

Iz Maribora. „Mlinar in njegova hči.“ Kdo še ni slišal tega imena, kdo še ni videl te igre?! Leto za letom se odigrava z vedno istim privlačnim uspehom. Saj je to igra, kakor nalašč za ta dan, za ta večer, kakor je dan Vseh svetnikov. In tudi naše slovensko gledališče uprizori 1. novembra zvečer to žaloigro, katere se bodo naši Slovenci gotovo v obilnem številu udeležili. Začetek je točno ob pol 8. uri zvečer.

Oficir brez kape. V sredo zvečer in sicer v pozni noči se je pomikal po zakotnih ulicah neki topničarski oficir. Gledal je zelo sumljivo naokoli in pazil, če ga morda kdo ne vidi. Revež je moral namreč v hudem mrazu iti brez pokrivala domov in vrh tega še v vednem strahu. Najbrže se ga je kje preveč nalezel, potem pa ni imel s čim plačati. Posledica je bila gotovo ta, da je moral zastaviti svoje pokrivalo, ker drugače si ne moremo predstavljati, kako bi se zmrznjen oficirček upal brez pokrivala v mrzli noči na cesto.

Mica Kovačeva. Včeraj zvečer je prišla v neko gostilno v Prešernovi ulici neka delavka iz Planine in se tamkaj dobro najedla in napila. Ko je bila prepričana, da sta ji potolažena že duša in srce, je smuknila skozi gostilniška vrata in hotela pobegniti. Toda nakana se ji ni posrečila. Natakarica je poklicala stražnika, ki jo je takoj aretiral. Imenovana delavka je priznana pijanka in tatica in se bo morala za svoje grehe pokoriti na sodišču.

Zagovornik beračev. Predvčerajšnjem zvečer je stopil k stražniku, službujočemu na Rimski cesti, 36 letni dninar Fran Šušteršič iz Mavčič na Gorenjskem in vprašal stražnika, zakaj policija berače tako preganja. Stražnik mu je odvrnil, naj se takoj odstrani. To pa je Šušteršiča tako vjezilo, da je začel nad redarjem vpiti in tako razgrajati, da ga je moral slednji aretirati. Ker ima Šušteršič še to dobro lastnost, da je zasledovan s tiralico, se bo moral zagovarjati pred deželnim sodiščem.

Parnik na Kongresnem trgu. Sinoči so se zbirale na Kongresnem trgu cele gruče ljudi, ki so ogledovali parnik, določen za prevažanje raznega materijala po Ljubljanici pri poglobljenju Gruberjevega kanala. Parnik je stal in stoji sedaj — o polnoči — še vedno na Kongresnem trgu, ker se je nekaj pokvarilo pri vozu, na katerem prepeljujejo parnik s kolodvora proti trnovskemu „pristanišču“. Dimnika parnik seveda nima — dobi ga še-le potem, ko bo že v vodi in izgleda sploh kot navadni, malo večji čoln, ali pri vsem tem vzbuja veliko zanimanje. Kaj bo še-le, ko začne voziti po Ljubljanici in spuščati iz dimnika goste oblake dima in ko bodo mnogi Ljubljančani prvikrat v svojem življenju videli parnik! Mnogi radovedni šolarčki si prihranijo pot v Trst.

Kanarček je ušel včeraj popoldne g. Valančku v Slomškovi ulici št. 4. Kdor ga vjame, se naproša, da ga proti primerni nagradi odda gori omenjenemu lastniku.

Društvene vesti.

Odbor slov. akad. društva „Adrija“ v Pragi, izvoljen na I. občnem zboru dne 22. t. m. se je konstituiral takole: Bruno Weixl, cand. med. predsednik; Evgen Tuječ, stud. ing. podpredsednik; Boris Šlajmer, stud. med. tajnik; Avg. Reisman, stud. iur. knjižničar; Rado Schweiger, stud. ing. blagajnik; Fran Lapajne, stud. ing. časnikar; Saša Železnikar, stud. iur. gospodar; Vekoslav Goričan, stud. iur. in Drago Leskovšek, stud. ing. namestnika; Ivan Jurečko, cand. med. in Ivan Zorman, stud. ing. preglednika. Drugi izredni občni zbor se vrši jutri, dne 29 t. m. v društvenih prostorih.

„Slovenska Filharmonija“ sodeluje danes in v naprej vsak ponedeljek in petek od 6. do 10. ure zvečer pri predstavah Elektroradiografa „Ideal“ v hotelu pri „Maliču“.

Razne vesti.

* **Poroka princa Viktorja Napoleona.** Papež je določil za izvršitev poroke princa Viktorja Napoleona z belgijsko princeso Klementino, škofa Masero. Župan pl. Moncalieri bo izvršil civilno poroko. Italijanski kralj, kakor poročajo, ne bo prisostvoval poroki. Nasprotno pa se bosta udeležila poroke kraljica Marija Pia portugalska in vojvoda Oporto. Novoporočeni par bo nato dalj časa ostal v gradu Moncalieri.

* **Topničarka ponesrečila.** Ameriška topničarka „Liberty“ se je včeraj radi neke eksplozije v Port de Prince potopila. 70 mornarjev je bilo ubitih, drugi so se potopili. 20 oseb je bilo rešenih. Med mrtveci se nahaja tudi deset generalov, ki so bili na potu k svojim četam v severnih departementih.

* **Katastrofa v podnožju Vezuva.** V podnožju Vezuva nad vasmi Casamiciola, Ischia in Salerno se je pretekle dni zgodila velika nesreča, kakor smo poročali. Nastala je naenkrat nevihta in naliv, ki sta uničila več človeških bivališč in tudi nekaj človeških življenj je padlo kot žrtev te katastrofe. Časopisi so poročali, da je nad 200 mrtvih. Kakor se je sedaj izkazalo, število mrtvih ni tako veliko, pač pa je potonilo nad 100 ljudi. Mnogi so našli smrt pod razvalinami svojih hiš. V Mairori se je sesula cela ulica in je podsula pod seboj 20 ljudi. V provinci Salerno so dosedaj izvlekli 14 trupelj izpod razvalin. Katastrofa je hudo prizadela celo okolico in je uničila vse jesenske pridelke.

* **Kolera na Turškem.** V zadnjem času je kolera v Carigradu pričela znatno pojenjavati. V času od 13. septembra do 24. oktobra je v Carigradu obolelo za kolero 167 oseb, 61 jih je pa umrlo. V vilajetu Trapecuntu je tekom zadnjega meseca obolelo za kolero 512 oseb, umrlo jih je pa 283, v vilajetu Erzermu je v poslednjem času obolelo za kolero 566 oseb, umrlo pa 387. V vilajetu Bagdad se je tekom zadnjega tedna pripetilo 199 slučajev kolere, med temi 148 smrtnih. Sploh se v Mali Aziji kolera vedno bolj razširja, ker tudi varnostne oblasti ne ukrenejo nikakih potrebnih korakov, dočim je Carigrad sedaj že skoro izven vsake nevarnosti.

* **Afera Tarnowska.** Kasacijski dvor v Rimu je ničnostno pritožbo grofice Tarnowske in ruskega odvetnika Prilukova, ki sta kakoi znano umorila ruskega grofa Komarovskega, zavrnil in potrdil prvo obsodbo. Naumov, ki je med tem svojo kazen že prestal in se vrnil v Rusijo, se ni proti obsodbi sploh pritožil.

* **Boj pred sodiščem.** Dve stranki, ki sta bili včeraj pred kriminalnim sodiščem v Berlinu, sta se po obsodbi sprli. Kar naen-

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

„GROF LUKSEMBURŠKI“

Naša opereta stoji v tekoči sezoni v znamenju Lehárja. Gledališko ravnateljstvo je uprizorilo za „Knežno“ „Grofa Luksemburškega“ in za pozneje se nam obeta „Vesela vdova“ istega komponista. Kakor se sicer zavzemamo za kar možno največjo mnogovrstnost ne samo v repertoiru, temveč tudi v komponistih kot zastopnikih in glasnikih različnih „šol“, tako pozdravljamo z veseljem vendar tudi uprizoritev „Grofa Luksemburškega“ kot aktualne, moderne operete, ki gre svojo zmagonosno pot preko vseh večjih odrov.

Tekst opereti je oskrbela znana libretna firma Willner-Bodanzky; treba pa ni pravzaprav poznati niti glasbe niti libreta, da vendar lahko že vnaprej prorokujemo uspeh, še predno se dvigne zastor. Saj ima že Lehárjevo ime samo na sebi tisto električno silo, ki fascinira in obdrži poslušalca v tistem prijetnem razpoloženju in tisti blagodejni dobri volji, ki jo tako radi občutijo igralci in še z večjim zadovoljstvom jemlje na znanje gledališka blagajna.

Odkar je dosegel Lehár s svojim glasbenim prvencem, z melodijoznim „Piskrovezcem“, uspeh, ki ga je navdušil k nadaljnemu muzikalnemu stvarjanju, mu dolguje muzikalna umetna obrt prav mnogo. Da vlada Lehár že nekaj let sem ves veliki operetni trg s finim okusom v splošnem in z božajočim, ljubkim čarom v posebnem, je znana stvar. In tako je samo logična konsekvenca, da se nam kaže Lehár tudi v tej operetni noviteti kot priznani mojster dobrih muzikalnih idej, katere zna z lahkim okusom prilagoditi okusu publike, jih spretno oblikovati in izročiti v lepih proporcijah sedaj orkestralnemu sedaj glasovnemu partu. Lehárjevo glasbo karakterizuje v tej opereti veselo, prekipevajoče čustvo, prijetna prikupljivost; partitura ima ljubkih, melodijoznih napevov v obilici. Tudi v tej opereti se ne moremo ubraniti čaru Lehárjeve instrumentacije, v kateri leži sploh težišče vse operete. Glasba je v lepem skladu z dejanjem; vrline operete obstojajo pa tudi v fini karakteristiki, v orkestralnih šalah in očarujoči harmoniki. Kar nam pri glasbenem delu posebno ugaja, je to, da se muzika nikdar ne poniža do neduhovitih oblik preprostega spremljevanja.

Lehárjeve operete se kar vrste v vse prekratkem času, in je vsled tega samo naravno in povsem razumljivo, da ne moremo zahtevati, da bi prinesel v svoje operete vedno kaj čisto novega, nekaj povsem originalnega. Umetniška cena njegovih glasbenih del ne izgubi prav nič, če tudi sempatam čuti nekako po Puccinijevo . . . Specijelno v tej opereti ima Lehárjeva muzika nekaj specifično rusko-nacijonalnega značaja, pač zato, ker nastopajo Rusi; ravno zato se nam ne zdi povsem srečna ideja, da je ravnateljstvo, ozir. režija spremenila Ruse v — Rumune; previdnost pač ni vselej mati dramaturgične modrosti. Naši živci so že toliko trdni, oziroma naša narodna nestrpnost je tako majhna, da bi prav brez razburjenja lahko prenesli, če se v opereti karikira ruskega kneza . . .

Valčki in polke so zastopane častno; marši, pri katerih prevladujejo pihala, izdajajo bivšega vojaškega kapelnika. Za humor je skrbel Lehár v obilni meri s tem, da je opremil glavno komično figuro v opereti kneza Bazila Baziloviča, pardon Alexandriana, s parodistično — karikiranimi ljubavnimi pesmimi. Gdč. Thalerjeva nam je z ljubko gracijo prednašala kabaretni chanson o Pierru in Fleuretti.

Pierre je pisal:
„O Fleurette,
čakaj me nocoj,
vzemi lila — grandtoilette,
pojdeš spet z menoj! . . .
Čita pisemce Fleurette,
smeje se glasno.
Vzame lila — grandtoillette
vse lepo, novó:
Nogavice, hiperšik,
hlačke, srajčko, pik, pik, pik,
in kar zdaj moderno je:
dekolté . . .

Lahkoživ je refrain „pesmi Luksemburžana:

Tak liri, liri, lari.
denar naš šel je čari,
zabit, zapit, razlit dá, dá
kot Luksemburžan vsak to znà . . .

Melodijozen je duet Angele — René, ki je obenem vodilni motiv:

Desno jaz — levo vi
vsak zasé naj živi,
ideal je taka zveza,
mirna, lahka taka peza . . .
Lahek je pač zakon tak,
prost vezi je vsak . . .

Krasna je arija Angele, ki nam predstavlja glavni motiv:

Si tu, sreče utrip,
ki v duši zdaj drhti,
morda prekrasnih sanj
je tu hip, ki le enkrat živi? . . .

Boheme-duet nam ugaja po svoji razposajeni veselosti:

Kotiček naš ta
je velik za dvá,
je blizu neba,
prav malo velja.
Živiva veselo,
kaj briga nas cilj,
težko je delo,
počitek naš mil . . .

Nagajiv je napev Juliette — Brissard:

(Mädel klein, Mädel fein,)

Deklič moj, deklič moj,
jaz sem tvoj, se ne boj,
deklič, ti veš, kako gorko
ljubil sem tebe zmir samo.

krat je obtoženec sprožil tri strele na svojega nasprotnika in ga smrtnonevarno ranil. Tudi dva poslušalca sta bila težko ranjena. Morilca so takoj odvedli v zapor.

* **Portugalski jezuiti na potu na Ogrsko.** „Anap“ poroča, da so portugalski jezuiti naprosili kneza Nikolaja Esterhazyja, da bi del svojega posestva onstran reke Donave prodal izgnanim portugalskim kongregacijam, ki bodo tamkaj sezidale velik samostan.

* **Razlastitveni zakon na Pruskem proti Poljakom.** Kljub vsem uradnim in poluradnim poročilom, splošno prevladuje mnenje, da hoče Pruska na vsak način izvesti svoj razlastitveni zakon proti Poljakom, ki je eden največjih škandalov, kar jih pozna kulturni svet. Ako se avstrijskim Poljakom ne bo posrečilo, pridobiti grofa Aehrenthala za posredovanje pri berlinskem dvoru, je poljsko veleposestvo na Pruskem v doglednem času za vedno zgubljeno.

* **Stavka v Reki.** Uslužbenci električne železnice so v svoji seji sklenili, pričeti zopet z delom.

Modern ženin. Sloviti ženitovanjski goljuf Vondraček je eno od svojih mnogoštevilnih ljubic, potem ko jo je prisilil, da je napravila oporoko, zastrupil s kromkalijem. Pri včerajšnji obravnavi na Dunaju je bil zaradi zavratnega umora obsojen na 6 let težke ječe.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 27. oktobra. V današnji seji vojnega odseka avstrijskih delegatov je odgovarjal vojni minister Schönaich na razne interpelacije. Razpravljal je zelo obširno o trpinčenju vojakov in rekel, da bodo od sedaj naprej poveljniki posameznih polkov sami odgovorni za pritožbe, ki prihajajo v javnost, ker se s prikrivanjem armada samo pohujšuje. Govoril je tudi o vojaškem dvoboju in naznanil, da se je v teku letošnjega leta vršilo samo 13 oficirskih dvobojev. Obljubil je, da bo od sedaj naprej vojna uprava skrbela za to, da se tudi to število omeji in sicer potom posebnega vojaškega razsodišča. Kar se tiče interpelacije glede zlorabe avstrijskega vojaštva v politične svrhe, je Schönaich odgovarjal, da je avstrijska vojna uprava dovolila samo mobilizacijo 3. armadnega kora v svrho asistence pri volitvah na Hrvaškem, ker so tamkajšnji polki okuženi radi kolere.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 27. oktobra. Nižjeavstrijski deželni zbor je sprejel v današnji seji nov poselski zakon, ki je pa pravi unikum tako v pravnem kakor v socijalnem oziru. Rektor dunajskega vseučilišča dr. Bernartzik je v sijajnem govoru razpravljal o nepostavnosti in nesocijalnosti tega zakona — seveda popolnoma zastonj. Kar si je vtepel znani krščansko socijalni kričač Bielohlawek, to se mora tudi zgoditi. Tudi socijalni demokrati so vložili več spreminjevalnih predlog — seveda brez vsakega uspeha. Krščansko socijalna večina je sprejela zakon, kakor ga je sama sestavila.

Seja čeških zastopnikov vseh strank.

Praga, 27. oktobra. Ob pol 6. uri zvečer se je pričela seja zastopnikov vseh čeških strank. Zastopniki so razpravljali o kompromisnih predlogih glede spornih točk in sklenili, da se ustanovi poseben posvetovalni senat in sicer pod vodstvom deželnega odbora, ki bo odločeval v vseh narodnih vprašanjih. Ta svoj sklep so češki zastopniki naznanili veleposestnikom, ki bodo o tem obvestili nemške zastopnike. Seja nemških zastopnikov se je pričela ob 6. uri zvečer. Nemci bodo stavili več spreminjevalnih predlogov, nakar se vsi predlogi izroče plenarni seji češko-nemške narodno-politične konference.

Seja nemških zastopnikov.

Praga, 27. oktobra. Seja nemških zastopnikov še ni bila končana do desete ure zvečer. Seja je bila jako burna. Pri debati so provincijalni zaupniki strahovito napadali nemške zastopnike na narodno-politični konferenci in jim očitali veliko popustljivost. Nemški delegati so odgovorili, da so za svoje delo odgovorni samo klubu nemških strank, ki bo presojal, ali so ravnali pravilno ali ne.

Najetje turškega posojila.

Berlin, 27. oktobra. Ker se je najetje turškega posojila na Francoskem definitivno izjalovilo, bodo Turčiji poskusile preskrbeti posojilo nemško-avstrijske banke. Ena petina posojila odpade na Avstrijo. Za preskrbo posojila se pogaja s tuško vlado tudi neki ameriško-angleški konzorcij. A Porta se še ni odločila ne na to, ne na ono stran.

Manuelovo gospodarstvo.

London, 27. oktobra. Posebna preiskovalna komisija, ki jo je postavila nova portugalska vlada, je prišla v vseh ministrskih resortih na sled velikim poneverjenjem, ki so se rodila pod bivšim kraljem Manuelom. Kolikor je dosedaj znano, znaša primanjkljaj nad 10 milijonov frankov.

Avijatični poleti v Rimu.

Rim, 27. oktobra. Pri današnjih avijatičnih poletih se je inžener Saglietti vzdignil 300 metrov v zrak, nakar se mu je pokvaril motor. Zrakoplov je padel na zemljo in se popolnoma razbil. Saglietti je na potu v bolnico umrl.

Carjev sestanek z nemškim cesarjem.

Berlin, 27. oktobra. Sestanku ruskega carja Nikolaja II. z nemškim cesarjem se že sedaj pripisuje velika politična važnost. Sestanka se bo udeležil tudi ruski minister za zunanje zadeve Sasanov in dva člana ruskega zunanjega ministrstva.

Revolucijonarna zarota na Španskem.

Madrid, 27. oktobra. Vlada je prišla na sled veliki revolucijonarni zaroti, ki je bila razširjena že po celi deželi in je imela na svoji strani tudi že več vojaških polkov. Namen zarote je bil predvsem, razširiti med vojaštvom in ljudstvom antimilitaristično gibanje in nahujskati vojake k uporu proti oficirjem. Ko so ministrskega predsednika Canalejasa v zbornici radi tega interpelirali je odgovoril, da je že več voditeljev zarote aretiranih in da pridejo vsi pred vojno sodišče.

Razpust grške narodne skupščine.

Atene, 27. oktobra. Razpust grške narodne skupščine se po vsej deželi splošno odobrava. Turčija radi imenovanja Venizelosa ministrskim predsednikom še sedaj ni vložila protesta in ga tudi najbrže sploh ne bo.

Mohamedanska deputacija pri grofu Khuen-Hedervaryju.

Budimpešta, 27. oktobra. Danes je bila pri grofu Khuen-Hedervaryju deputacija mohamedanskih begov, in ga informirala o agrarnem gibanju v Bosni. Khuen je odgovoril deputaciji, da je obligatoričen odkup kmetov popolnoma izključen, ker je vlada odločno proti njemu.

Proti draginji v Budimpešti.

Budimpešta, 27. oktobra. Budimpeštanski občinski svet je v svoji današnji seji sprejel resolucijo, v kateri pozivlja vlado, naj zniža carino za uvoz pitane živine iz Srbije, da vsaj malo odpomore veliki današnji draginji. Resolucijo bo jutri grofu Khuen-Hedervaryju izročila posebna deputacija.

Proti črnogorskim vpadom na turško ozemlje.

Cetinje, 27. oktobra. Turški poslanik na črnogorskem dvoru je danes vložil energičen protest proti vednim črnogorskim vpadom na turško ozemlje in izjavil vladi, da bo Turčija svojo obmejno posadko znatno pomnožila.

Drugi akt nas preseneti z novo vložko, s pesmijo o „Janku in Metki“. Biser partiture je valček Renéja o rokavici Angelini (valček trefle incarnat.)

Zabaven je duet Bazil-Juliette:

Poznal je leva vsak salon,
vse tekmece je zmagal . . .

Impozantno se konča to dejanje s finalom, z ugodno pesmijo o „Metuljčku“.

V tretjem dejanju ima orkester prekrasen valčkov intermezzo; marš-tercet (Juliette, Brissard, Bazil) je izborno posrečen in učinkovit.

Da reasumiramo svojo sodbo o glasbi, konstatujemo, da bi bil marsikak komponist vesel, ako bi mogel registrirati le nekaj tako efektnih številk, kakor jih ženijalni Lehár kar tako iztresa v „Grofu Luksemburškem“.

Kar se tiče teksta še pristavljamo, da nam libretista s hvalevrednim okusom servirata več desertnega konfekta kot tiste operetne nesmiselnosti in to ima na vsak način vse fine izobražence na svoji strani.

Vsled pomanjkanja prostora mora obširno poročilo o gg. solistih žal izostati do prve reprize. —a—.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda **5 vin.** — Za one, ki iščejo službe **4 vin.** — Najmanjši znesek **50 vin.** — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko **20 vin.** — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob **6. uri zvečer.**

Stanovanje obstoječe iz dveh ali ene sobe ter kuhinje se takoj ceno odda. Privoz 9. 358/3—3

Reven dijak išče instrukcije za nižje razrede, eventualno proti opoldanski hrani. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 360/2—2

✝

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Nep. Boltauzer

meščan in brivec

dne 27. t. m. ob ½4. zjutraj v starosti 68 let po daljši mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši danes, dne 28. oktobra ob 4. popoldne iz hiše žalosti Stari trg 28 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 28. oktobra 1910.

Žalujoči ostali.

✝

Deželna zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen bivši načelnik in član, gospod

Ivan Nep. Boltauzer

brivec

dne 27. t. m. ob ½4. uri zjutraj preminul.

Pogreb se vrši danes v petek, 28. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg 28.

Bodi mu časten spomin!

Ljubljana, dne 28. oktobra 1910.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sožalje in sočutje ter tolažbo ob nenadni, prebridki izgubi nepozabnega mi dragega zaročenca, gospoda

dr. Julija Friedricha

kirurgičnega asistenta deželne bolnice

kakor tudi za časteče mnogobrojno spremstvo ljubega pokojnika k večnemu počitku, izreka svojo udano zahvalo globokožalujoča

Anda Wintrová.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino **Kuč** najboljše sredstvo 5 kg franko K 4·—.

Br. Novaković, Ljubljana.

Blagajničarka

se sprejme takoj

v kavarni „Avstrija“.

Trgovski sotrudnik

špecerist, 26 let star, zmožen slovenske in nemške korespondence, želi takojšnjega mesta. Ponudbe pod „300“, poštno ležeče, Javornik, Gorenjsko.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

? I ? / I K O / ? O ? **Najboljša ura sedanjosti:** zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

Tovarniška varstvena znamka: **„IKO“.**

Diplomirani krojač

Anton Presker

v Ljubljani, Sv. Petra c. 14

priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek. 13/52 10

Vsak petek sveže morske ribe

se dobe v delikatesni trgovini

I. BUZZOLINI.

POZOR! **Mazilo zoper izpadanje in za pospešitev rasti las;** tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lise na glavi. Izvrstno sredstvo zoper prhlaj. Učinkuje po kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošilja tudi po pošti g. Ana Križaj, Spod. Šiška 222, III. nad., 12 vrata. Z dobrimi izpričevali na razpolago. Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“, B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Najboljši pokončevalec mrčesa je brezdvomno
F. Scherag-a
JANOL
pomori podgane, miši, stenice, ščurke i. t. d.
- pod garancijo. -
Naroča se:
Dunaj XV.,
Fünfhausgasse štev. 5.

Otroški klobuki.

Modni salon A. Vivod-Mozetič

za damske klobuke.

Cenjene dame vljudno vabim na ogled v popolnoma nanovo opremljeno trgovino.

Ker sem prodajo vsakega drugega blaga opustila, mi bo sedaj mogoče cenjenemu občinstvu v vsakem oziru radi damskih klobukov skrbno postreči, ter se najtopleje priporočam

z odličnim spoštovanjem

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg.

Pošilja se tudi na izbiro.

Popravila se sprejemajo.

Žalni klobuki.

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Vi prihranite denar!

Automatični namizni prižigalnik

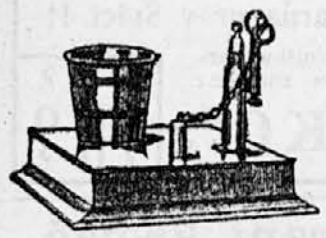

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3·80** **Lepo darilo!**

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštnem povzetju. — P. n. restavraterji in kavarnarji izjemne cene.

Tapetnika

sprejme takoj v stalno delo

J. ČERNE, tapetniški mojster

Ljubljana.

Pozor!

Od 28. oktobra do 28. novembra prodajam od pitanih prašičev po znižani ceni sledeče

Slanino (špeh)	Ia	vrste	kg	po K	1·84
Salo	Ia	„	„	„ „	1·84
Slanina (špeh)	IIa	„	„	„ „	1·72
Meso . . .	I	„	„	„ „	1·92
„ . . .	II	„	„	„ „	1·70

Prodajalna v šolskem drevoredu

Jakob Jesih

mesar v Ljubljani.

Velika izbira nagrobnih spomenikov

iz vsakovrstnega marmorja, granita, sijenita in labradorja, kakor tudi grobnih okvirjev iz kamna in cementa. Preskrbe se tudi slikepo kojnih natančno po fotografiji na spomenike. Naročila izvrši po željah točno in ceno

F. KUNOVAR, kamnosek

pri novem pokopališču, **Ljubljana.**

Prevoz pohištva vsake vrste

za novembrov termin

oskrbi točno in ceno spedicijska družba

„BALKAN“ Dunajska c. 33

(I. ljubljansko javno skladišče). Telefon štev. 100.

Čudež amerikanske industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

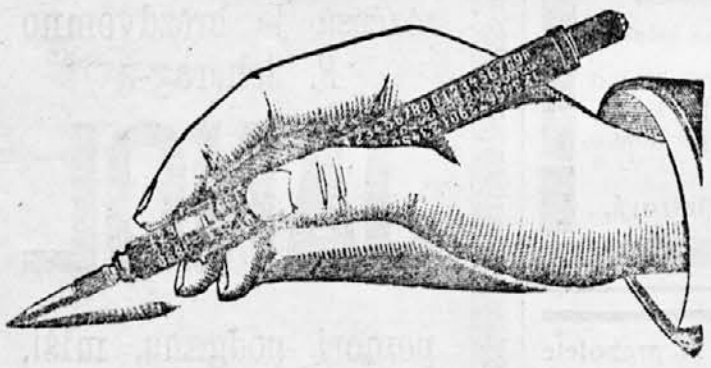

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo šeštevanje in so njegove glavne prednosti ob najpriprostejši uporabi in brezhibnem funkcijoniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje, ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10·60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu **Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgasse št. 21. Iq.**

Svilnato blago

baržuni, pliši, tančice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezenine, jabots šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, dišave, mila, vedno najnovejše in v največji izberi

Modna trgovina P. MAGDIČ, Ljubljana, naspr. glavne pošte. 5

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad	5.000	kom.	oblek	za gospode . .	od K	8·—	naprej
„	2.000	„	„	„ dečke . . .	„ „	6·—	„
„	2.000	„	„	„ otroke . . .	„ „	4·—	„
„	1.000	„	posameznih hlač	„ gospode . .	„ „	4·—	„
„	5.000	„	pelerin iz velblodje dlake	. . .	„ „	6·—	„
„	1.500	„	površnikov, raglanov in zimskih sukenj				
„	500	„	posameznih modnih telovnikov .		„ „	3·—	„
„	18.000	„	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.				

Priznano nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185.

Poštne hranilnice na račun štev. 828.405

Ogrska poštna hranilnica štev. 19.864

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v lastnem zadružnem domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121·11

upravnega premoženja K 20.775.510·59

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000. Rezervni zaklad K 400.000.

Posojuje na zemljišča po 5¼% z 1½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov

---

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 **LJUBLJANA** Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5,000.000. Stritarjeva ulica št. 2 Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitek 300·000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%.

Tovarna vozov

Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

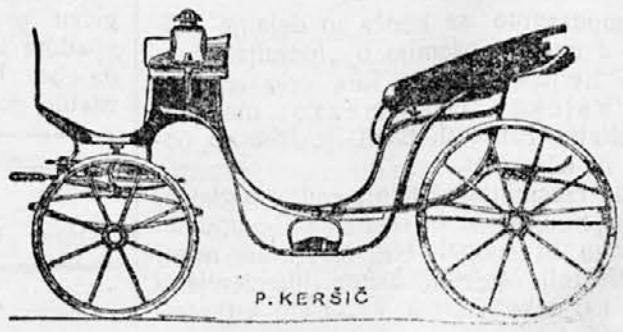

Za točno in solidno delo se jamči.

Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.